

Přikázání z důvodu vhodnosti

Přikázání věci jinému soudu je výjimkou z ústavně zaručené zásady, že nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci a že příslušnost soudu a soudce stanoví zákon (článek 38 Listiny). Důvody pro odnětí věci příslušnému soudu a její přikázání jinému soudu musí být natolik významné, aby dostatečně odůvodňovaly průlom do výše citovaného ústavního principu (nálezn Ústavního soudu České republiky ze dne 15. listopadu 2001, sp. zn. I. ÚS 144/2000, uveřejněný pod číslem 172/2001 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 NSCR 33/201029, ze dne 31.8.2011)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v insolvenční věci dlužníka B. s. r. o., se sídlem v P., o insolvenčním návrhu věřitele VHS B. s. r. o., se sídlem v B., zastoupeného Mgr. M. S., advokátem, se sídlem v P., vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. KSBR 39 INS 1763/2009, o přikázání věci z důvodu vhodnosti, tak, že věc vedená u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. KSBR 39 INS 1763/2009 se nepřikazuje k projednání a rozhodnutí Městskému soudu v Praze.

Z odůvodnění:

Insolvenčním návrhem ze dne 1. dubna 2009 se věřitel VHS B. s. r. o. domáhá u Krajského soudu v Brně (dále též jen „insolvenční soud“) vydání rozhodnutí o úpadku dlužníka B. s. r. o.

Podáním ze dne 8. března 2010, došlým insolvenčnímu soudu 10. března 2010 (A-94), doplněným podáním z 31. března 2010 (A-98) navrhl dlužník, aby věc byla dle § 12 odst. 2 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“) přikázána z důvodu vhodnosti k projednání a rozhodnutí Městskému soudu v Praze. Návrh na přikázání věci odůvodnil následujícími skutečnostmi:

1/ Dne 5. června 2009 rozhodla valná hromada dlužníka o změně sídla dlužníka, tak, že novým sídlem je Praha; obecným soudem dlužníka pro insolvenčního řízení je tudíž Městský soud v Praze.

2/ Insolvenční řízení bylo sice zahájeno u věcně a místně příslušného soudu, delegace věci dle § 12 odst. 2 o. s. ř. však povede k naplnění ústavní zásady zákonného soudce vyjádřené v článku 38 Listiny základních práv a svobod (dále též jen „Listina“), právě proto, že současným sídlem dlužníka je Praha.

3/ Přikázání věci označenému soudu přispěje k efektivnějšímu vyřešení věci, když v insolvenčním řízení dosud nebyly učiněny žádné zásadní procesní úkony. Přitom má dlužník pochybnosti o hospodárném projednání věci u insolvenčního soudu. Potud poukazuje na insolvenční řízení vedené u insolvenčního soudu ohledně společnosti K. a. s. (dále též jen „společnost K“), kde insolvenční návrhové vystupuje jako většinový věřitel, věc vede též soudce a insolvenční návrhové dlužníkově věci navrhuje jmenování téhož insolvenčního správce jako v insolvenčním řízení týkajícím se společnosti K. Dlužník poukazuje na to, že v insolvenčním řízení ohledně společnosti K vystupuje též jako věřitel a insolvenční návrh v této věci pokládá za snahu o účelové paralyzování své osoby.

3/ Právní zástupce insolvenčního návrhové má též sídlo v Praze.

K důvodům, pro které podal návrh na přikázání věci opětovně, dlužník uvedl, že na původním návrhu na delegaci věci netrval proto, že hodlal předložit reorganizační plán v návaznosti na reorganizaci společnosti K.

Nynější návrh na přikázání věci spočívá na týchž argumentech, jako původní návrh na přikázání věci, o němž nebylo rozhodnuto (po dobu 7 měsíců nebyl předložen Nejvyššímu soudu).

Insolvenční navrhovatel s návrhem na přikázání věci jinému soudu nesouhlasí (A-97). Z ostatních účastníků insolvenčního řízení (věřitelů, kteří již přihlásili své pohledávky do insolvenčního řízení) se k výzvě insolvenčního soudu rovněž nesouhlasně vyjádřili věřitelé LIEBHERR-STAVEBNÍ STROJE CZ s. r. o. (A-103) a PRAMOS, a. s. (A-109)

S návrhem na přikázání věci Městskému soudu v Praze výslovně souhlasili následující přihlášení věřitelé: Český rozhlas (A-101), TRANSBETON s. r. o. (A-102), Štambacher s. r. o. (A-104), Parluka Management, a. s. (A-105), UNIQA pojišťovna, a. s. (A-106), BOCR Trading s. r. o. (A-107), Dušan Skalík (A-110), Tomáš Novotný (A-111), EKOBOTAN s. r. o. (A-112), Česká průmyslová zdravotní pojišťovna (A-113), PLAST-MONT, s. r. o. (A-114), Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group (A-115) a Z + H Stavby na klíč, s. r. o. (A-116).

Ostatní věřitelé se k výzvě insolvenčního soudu (usnesením ze dne 25. června 2010, č. j. KSBR 39 INS 1763/2009-A-100) k návrhu na delegaci věci nevyjádřili.

Jakkoli insolvenční soud v uvedeném usnesení věřitele poučil (odkazuje na ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení /insolvenčního zákona/ a na ustanovení § 101 odst. 4 o. s. ř.), že nesdělí-li mu v určené (desetidenní) lhůtě, že s návrhem na delegaci vhodnou souhlasí, bude mít insolvenční soud za to, že věřitel s tímto návrhem nesouhlasí, z mlčení těchto věřitelů jejich nesouhlas (ale ani souhlas) dovodit nelze.

Podle ustanovení § 101 odst. 4 o. s. ř. platí, že vyzve-li soud účastníka, aby se vyjádřil o určitém návrhu, který se dotýká postupu a vedení řízení, může připojit doložku, že nevyjádří-li se účastník v určité lhůtě, bude se předpokládat, že nemá námitky. „Návrhem“ který se dotýká postupu a vedení řízení je v dané věci dlužníkův návrh na přikázání věci jinému soudu z důvodu vhodnosti. Doložka ve smyslu ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. proto mohla být (leč nebyla) formulována jen tak, že nevyjádří-li se věřitel v určené (desetidenní) lhůtě k dlužníkovu návrhu na přikázání věci jinému soudu (Městskému soudu v Praze) z důvodu vhodnosti, bude se předpokládat, že proti tomuto návrhu nemá námitky; doložka, která z toho, že se věřitel v určené lhůtě nevyjádří k dlužníkovu návrhu na přikázání věci jinému soudu z důvodu vhodnosti, vyvozuje předpoklad, že věřitel s takovým návrhem nesouhlasí, možná není.

Podle ustanovení § 12 o. s. ř. věc může být jinému soudu téhož stupně přikázána také z důvodu vhodnosti (odstavec 2). O přikázání věci rozhoduje soud, který je nejbližší společně nadřízen příslušnému soudu a soudu, jemuž má být věc přikázána. Účastníci mají právo se vyjádřit k tomu, kterému soudu má být věc přikázána, a v případě odstavce 2 též k důvodu, pro který by věc měla být přikázána (odstavec 3).

Nejvyšší soud jako soud nejbližší společně nadřízený Krajskému soudu v Brně, u nějž je věc vedena, i Městskému soudu v Praze, jemuž má být věc přikázána (§ 12 odst. 3 věta první o. s. ř.), důvod k přikázání věci jinému soudu z důvodu vhodnosti neshledal, a proto věc Městskému soudu v Praze nepřikázal.

Důvod vhodnosti pro přikázání věci jinému soudu téhož stupně ve smyslu ustanovení § 12 odst. 2 o. s. ř. představují takové okolnosti, které umožní hospodárnější, rychlejší nebo zejména po skutkové stránce spolehlivější a důkladnější projednání věci jiným než příslušným soudem. Přitom je ale třeba mít na zřeteli, že obecná místní příslušnost soudu, který má podle zákona věc projednat, je základní zásadou, a že případná delegace této příslušnosti jinému soudu je toliko výjimkou z této zásady, kterou je nutno - právě proto, že jde o výjimku - vykládat restriktivně.

Přikázání věci jinému soudu je výjimkou z ústavně zaručené zásady, že nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci a že příslušnost soudu a soudce stanoví zákon (článek 38 Listiny). Důvody pro odnětí věci příslušnému soudu a její přikázání jinému soudu musí být natolik významné, aby dostatečně odůvodňovaly průlom do výše citovaného ústavního principu (srov. nálezn Ústavního soudu České republiky ze dne 15. listopadu 2001, sp. zn. I. ÚS 144/2000, uveřejněný pod číslem 172/2001 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu).

Dlužníkuv návrh na přikázání věci jinému soudu z důvodu vhodnosti sice výše popsané principy opakuje, ve skutečnosti z nich však nevychází.

Dlužník v návrhu na přikázání věci sám potvrzuje, že v době zahájení insolvenčního řízení byl soudem místně příslušným k projednání a rozhodnutí jeho insolvenční věci Krajský soud v Brně a takto založená místní příslušnost (podle tehdejšího sídla dlužníka v Zastávce u Brna) je v intencích § 11 odst. 1 věty druhé o. s. ř., ve spojení s ustanovením § 85 odst. 3 a § 85a o. s. ř., určující pro naplnění výše zmíněné ústavní zásady.

Právě změna okolností rozhodných pro určení místní příslušnosti, k níž dochází po zahájení příslušného soudního řízení, typicky změna sídla účastníka řízení - právnické osoby, je skutečností, která sama o sobě není důvodem pro přikázání věci jinému soudu z důvodu vhodnosti.

Důvod prolomit výše popsané ústavní principy neshledal Nejvyšší soud ani na základě další argumentace obsažené v návrhu na přikázání věci jinému soudu.

Přitom vzal v potaz, že insolvenční navrhovatel a další dva věřitelé navrženému postupu výslovně odporovali, přihlédl k délce doby, která uběhla od zahájení insolvenčního řízení do podání návrhu na přikázání věci, k nesoustředěnosti dlužníkova postupu (první návrh na přikázání věci vzal dlužník zpět, aby posléze podal stejně odůvodněný návrh znovu, přičemž vysvětlení podané k tomu dlužníkem tuto nedůslednost beze zbytku neospravedlňuje), i k tomu, že insolvenční soud v řízení již před podáním tohoto návrhu na přikázání věci činil úkony směřující ke zjištění a zajištění dlužníkova majetku (usnesením ze dne 5. června 2009, č. j. KSBR 39 INS 1763/2009-A-27, ustanovil předběžného správce, a usnesením ze dne 9. června 2009, č. j. KSBR 39 INS 1763/2009-A-33, potvrzeným usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 13. srpna 2009, č. j. KSBR 39 INS 1763/2009, 3 VSOL 225/2009-A-74, nařídil předběžné opatření, jímž podmínil právní úkony dlužníka týkající se jeho majetku souhlasem předběžného správce).

Toto usnesení se považuje za doručené okamžikem zveřejnění v insolvenčním rejstříku; dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru (zástupci věřitelů) se však doručuje i zvláštním způsobem.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)